

Ogrodnik terenów zieleni

611306

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Głównym celem pracy ogrodnika terenów zieleni jest urządzenie parków, zakładanie trawników, sadzenie drzew i krzewów oraz opieka nad nimi.

Współpracuje on z zespołem specjalistów, m.in. z architektami, technikami, operatorami maszyn oraz robotnikami ogrodniczymi. Choć jego czynności są w dużym stopniu zrutynizowane, ostateczny efekt zależy od poczucia estetyki, staranności i rzetelności ogrodnika. Sadząc ozdobne rośliny, urządając kwietniki i klomby, zakładając skalniaki, zostawia wizytówkę swego przedsiębiorstwa.

Do mniej typowych zadań, jakie wykonuje ogrodnik terenów zieleni, należy realizacja zamówień związanych z tzw. małą architekturą. Należą do niej pergole, palisady, trejaże, urządzenia na placach zabaw (huśtawki, drabinki, zjeżdżalnie, piaskownice itp.)

Ogrodnik wykonuje czasem prace zaliczane do robót drogowych, układając tzw. nawierzchnię ulepszoną, czyli kostkę, płyty chodnikowe, wysypując ścieżki parkowe żwirem.

Różnorodność zadań wymaga korzystania z różnych narzędzi. Ogrodnik terenów zieleni posługuje się prostymi narzędziami (łopatą, grabiami, motyką) oraz piłą i kosiarką spalinową.

W zimie pracownicy przedsiębiorstwa zieleni biorą udział w akcji odśnieżania i odladzania ulic, chodników i kładek dla pieszych. Przeprowadza się także naprawę maszyn i urządzeń, narzędzi, przygotowuje materiał roślinny do nasadzeń, wykonuje przecinkę drzew, remontuje elementy małej architektury.

Codziennie rano, podczas odprawy, ogrodnik terenów zieleni bierze udział w podziale zadań. Następnie, odbiera z magazynu potrzebne narzędzia i udaje się na miejsce pracy. Najczęściej pracownicy terenów zieleni dowożeni są samochodami. Rytm pracy, czas odpoczynku i przerw ogrodnik ustala samodzielnie.

Po zakończeniu określonego etapu pracy (np. po wykonaniu skalniaka, założeniu trawnika) następuje odbiór pracy przez inżyniera, kierownika działu.

Środowisko pracy

materialne środowisko pracy

Ogrodnik terenów zieleni pracuje na wolnym powietrzu, niezależnie od panujących warunków atmosferycznych. Deszcz, zimno lub upał, podobnie jak w rolnictwie, nie mogą być przeszkodą w wykonaniu wyznaczonych zadań. Oczywiście, w wypadku skrajnych zjawisk - burzy, gwałtownej ulewy, gradobicia - ogrodnik może schronić się do kabiny samochodu, pomieszczenia w barakowozie, budynku przedsiębiorstwa czy w innym zadaszonym miejscu.

Ogrodnik terenów zieleni nie jest narażony na jakieś szczególne zagrożenia, jeśli przestrzega przepisów bhp i właściwie posługuje się ostrymi narzędziami (siekierą, toporkiem, piłą ręczną) oraz urządzeniami mechanicznymi, zwłaszcza piłą motorową. Niewielkie zagrożenie występuje przy stosowaniu nawozów naturalnych i sztucznych. Jeśli np. pracownik nie używa rękawic roboczych, może dojść do tak zwanego kontaktowego zapalenia skóry.

Różnorodność czynności wykonywanych przez ogrodnika powoduje, że uruchamiane zostają niemal wszystkie partie mięśni, pracuje też cały układ kostny.

warunki społeczne

Praca ogrodnika ma zasadniczo charakter indywidualny. Współpracuje on z robotnikiem ogrodniczym oraz operatorami maszyn, jednak ostateczny efekt zależy od jego działań. Wygląd klombu, kondycja zasadzonych roślin, jakość podłoża są wynikiem bezpośrednich działań ogrodnika. Oceniają jego pracę nie tylko przełożeni, ale również mieszkańcy osiedla, dzielnicy, miasta.

warunki organizacyjne

Ogrodnik pracuje przez osiem godzin dziennie. Część tego czasu zajmują czynności przygotowawcze (odprawa, przygotowanie materiału) oraz przejazd z siedziby przedsiębiorstwa do miejsca pracy.

Spiętrzenie prac, podobnie jak w rolnictwie, przypada na okres wiosenno-letni, w związku z intensywną wegetacją roślin. W tym czasie usuwa się szkody powstałe podczas zimy, a następnie zakłada trawniki, porządkuje parki, sadi drzewa i krzewy. Należy wówczas liczyć się z koniecznością pracy w szybszym tempie. Zadania są jednak tak planowane, aby pracownicy wykonali je w ciągu ośmiogodzinnego dnia pracy.

Pracownicy typowego przedsiębiorstwa terenów zieleni działają na ograniczonym terenie (miasta, dzielnicy, gminy). Dalsze wyjazdy wiążą się zazwyczaj z koniecznością dokonania zakupu narzędzi lub materiałów bezpośrednio u producenta. Dotyczy to jednak przede wszystkim kierowców transportu i ewentualnie oddelegowanego do pomocy pracownika.

Wymagania psychologiczne

Osoby pragnące wykonywać zawód ogrodnika nie muszą wyróżniać się jakimiś szczególnymi predyspozycjami. Na pewno nieodzownym warunkiem jest zamiłowanie do pracy ogrodniczej, przyrody, ziemi.

Ogrodnika terenów zieleni powinno cechować poczucie estetyki. Od jego bezpośrednich działań zależy wygląd klombu, skalniaka czy kwietnika.

Przeszkodą w podjęciu pracy w tym zawodzie może być silny lęk przed wysokością. Prześwietlanie drzew wymaga pracy na różnych wysokościach. Najczęściej wykonywana jest przy pomocy stabilnego podnośnika lub drabiny. Podobnym utrudnieniem, nie eliminującym jednak z zawodu, są zaburzenia wzroku polegające na trudnościach w rozróżnianiu barw.

Przydatne są natomiast uzdolnienia techniczne. W czasie pracy zdarzają się usterki, które można usunąć na miejscu, np. naprawić złamane grabie, osadzić na nowo łopatę czy wymienić noże w kosiarce.

Ogrodnik terenów zieleni musi liczyć się z koniecznością pracy w szybkim tempie (spiętrzenie robót), wykonywania czynności monotonnych (np., pielenie), pracy w niesprzyjających warunkach atmosferycznych, a także z użyciem naturalnych nawozów. Nie są to jednak okoliczności szczególnie dokuczliwe. Tempo i rytm pracy w dużym stopniu zależą od samego pracownika. Po otrzymaniu konkretnego zadania do wykonania w określonym terminie, ogrodnik powinien przygotować własny plan działania. Dla doświadczonych pracowników nie jest to żadnym problemem. Wręcz przeciwnie - daje poczucie pewnej samodzielności i niezależności.

Kandydata do pracy w przedsiębiorstwie zieleni na stanowisku robotniczym powinno cechować przekonanie o wyjątkowej wartości pracy fizycznej.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Kandydat, przed podpisaniem umowy o pracę, przechodzi badania lekarskie. Przeprowadza je lekarz zakładowy lub współpracujący z przedsiębiorstwem. Dodatkowe badania nie są konieczne, pod warunkiem, że lekarz internista nie stwierdził jakichś nieprawidłowości wymagających wizyty u laryngologa, okulisty czy neurologa.

Osoba zatrudniana jako pracownik fizyczny powinna cechować się dość silną budową ciała, sprawnością i wydolnością fizyczną. Właściwa organizacja pracy i jej unormowany czas, współdziałanie całego zespołu, sprawiają, że praca ogrodnika terenów zieleni nie jest nadmiernie wyczerpująca. Zatem osoba o przeciętnej wydolności fizycznej może z powodzeniem pracować w tym zawodzie.

Przeciwwskazaniem do zatrudnienia są niektóre alergie (np. na pyłki kwiatów, środków ochrony roślin) i niektóre schorzenia narządów ruchu. Na stanowisku robotnika ogrodniczego mogą być zatrudniane osoby niedosłyszące, z lekkim niedorozwojem umysłowym lub chorobą psychiczną w okresie remisji.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Warunkiem podjęcia pracy jest ukończenie co najmniej szkoły podstawowej oraz kursów organizowanych przez zakłady doskonalenia zawodowego: pilarza, obsługi maszyn ogrodniczych, pielęgnacji drzew i krzewów. Kursy te nie są organizowane zbyt często, jest to uzależnione od liczby chętnych lub zamówienia złożonego w zakładzie doskonalenia zawodowego przez przedsiębiorstwo. Zdobywanie i podnoszenie kwalifikacji może się również wiązać z wydatkiem co najmniej kilkuset złotych, jeśli za kurs nie płaci macierzysty zakład pracy.

Nierzadko jednak dyrektorzy przedsiębiorstw chętniej zatrudniają młode osoby bez przygotowania fachowego, ale z zamiłowaniem do tego zawodu. Uczą się one w czasie pracy od bardziej doświadczonych kolegów, poznają specyfikę danego zakładu oraz, po pewnym czasie, zdobywają kwalifikacje na wspomnianych kursach.

W związku z dużą zmiennością kadr, która utrudnia funkcjonowanie przedsiębiorstwa, cenieni są kandydaci cieszący się dobrą opinią (także udokumentowaną). Dlatego,

odchodząc z pracy - jeśli nie nastąpiło dyscyplinarne zwolnienie - warto poprosić o opinię na piśmie.

Typową drogą zdobywania zawodu ogrodnika terenów zieleni jest ukończenie trzyletniej zasadniczej szkoły ogrodniczej albo rolniczej.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

W zawodzie ogrodnika terenów zieleni nie ma możliwości awansu w znaczeniu osiągnięcia coraz wyższych stopni w hierarchii organizacyjnej. Ewentualny awans musiałby się wiązać z kontynuowaniem nauki (np. w systemie wieczorowym). Ta droga oznaczałaby jednak zmianę zawodu (np. na technika).

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

W zawodzie ogrodnika terenów zieleni mogą podejmować pracę osoby starsze, tzn. w wieku 40-50 lat. Trudno jednak określić górną granicę wieku, gdyż np. w okresie wiosenno-letnim przyjmowani są na zasadzie umowy-zlecenia także sprawni emeryci i renciści.

Na stałe zatrudnienie w przedsiębiorstwie zieleni mogą liczyć osoby powyżej 40 lat. Dotyczy to zarówno kobiet jak i mężczyzn. Prace nie wymagające przenoszenia i podnoszenia większych ciężarów, np. pielenie klombów, nasadzanie roślin, prace porządkowe, są wykonywane przez kobiety w różnym wieku.

Przedsiębiorstwa terenów zieleni są więc szansą dla osób starszych, bez kwalifikacji, oraz emerytów i rencistów pragnących wykonywać dodatkowe prace.

Możliwości zatrudnienia

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.

Zawody pokrewne

- brukarz
- operator samojedźnych maszyn rolniczych i leśnych
- monter nawierzchni
- operator sprzętu do robót ziemnych
- kamieniarz
- cieśla

Polecana literatura

Podręczniki do nauki zawodu dla Zasadniczych Szkół Zawodowych Ogrodniczych, Rolniczych i Terenów Zieleni.